

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : presidium
Zaakdossiernummer :
Documentnummer : 2023.19335

Onderwerp : Raadsvoorstel Overgang rekenkamercommissie naar rekenkamer
Beleidsprogramma : 1.1 Bestuur en Organisatie

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Het doel van deze wet is om een sluitend, wettelijk stelsel te creëren voor gedegen, onafhankelijk rekenkameronderzoek, ter ondersteuning van de controlerende rol van de raad. Als gevolg van deze wet moeten gemeenteraden met ingang van 1 januari 2023 een rekenkamer hebben ingesteld. Voor gemeenten waar eerder een rekenkamercommissie was ingesteld geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2024 voor de instelling van een rekenkamer. Vanaf die datum vervalt de rechtskracht van de huidige verordening. Dat is voor de gemeente Loon op Zand het geval.

Dit raadsvoorstel heeft tot doel om de overgang van een rekenkamercommissie naar een rekenkamer met ingang van 1 januari 2024 te realiseren en daarmee te voldoen aan de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen.

De huidige rekenkamercommissie verricht haar werkzaamheden in de vorm van een personele unie mede voor de gemeenteraden van Dongen, Goirle, Hilvarenbeek en Loon op Zand. Elk van de vier gemeenten dragen voor 25% bij aan de noodzakelijke middelen. De omzetting van de rekenkamercommissie naar een rekenkamer wijzigt dit model niet. Elke gemeenteraad dient zelf een besluit te nemen over de omzetting van de rekenkamercommissie in een rekenkamer. Daarvoor wordt een gelijkkluidend voorstel gedaan.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. De Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Loon op Zand 2021 met ingang van 1 januari 2024 in te trekken;
2. De Verordening gemeentelijke rekenkamer Loon op Zand 2024 vast te stellen;
3. Als leden van de rekenkamer te benoemen:
 - a. De heer J.N.M. (John) Verhoeven
 - b. De heer H. (Harrie) Verbon
 - c. De heer C.A.L. (Kees) van Daal
4. De heer J.N.M. (John) Verhoeven te benoemen als voorzitter van de rekenkamer;
5. De heer C.A.L. (Kees) van Daal te benoemen als plaatsvervangend voorzitter van de rekenkamer.

Beoogd effect

De lokale regelgeving rondom de Rekenkamer(commissie) in lijn brengen met de geldende wetgeving.

Argumenten

1. *De huidige verordening voldoet niet meer aan de nieuwe situatie met ingang van 1 januari 2024.*

De huidige verordening regelt onder meer de werkwijze van de rekenkamercommissie. Nu met ingang van 1 januari 2024 geen rekenkamercommissie meer mogelijk is, en de huidige verordening haar rechtskracht verliest, is het wenselijk om de verordening in te trekken worden ingetrokken. Hierdoor is het duidelijk welke verordening (de nieuwe) van toepassing is.

- 2.1. *Een nieuwe verordening is nodig om regels over de werking van de rekenkamer vast te leggen.*

In de nieuwe verordening worden regels over de werking van de rekenkamer vastgelegd. Op die manier is duidelijk hoe de rekenkamer werkt en binnen welke kaders dat gebeurt.

- 2.2. *De verordening is gebaseerd op de modelverordening van de VNG en de huidige verordening.*

De VNG heeft een modelverordening over rekenkamers gepubliceerd. De gemeenteraad kan daar van afwijken. Bepaalde elementen uit de huidige verordening komen terug in de nieuwe verordening omdat sommige zaken door de omzetting naar een rekenkamer niet wezenlijk anders worden.

Anderzijds zijn in de verordening geen bepalingen over zaken opgenomen die al wettelijk zijn geregeld en waar niet van kan worden afgeweken. Het voordeel hiervan is dat, indien bijvoorbeeld de Gemeentewet wijzigt, er geen verschillen tussen de verordening en de wet ontstaan. Wanneer dat wet het geval is dan zou de verordening steeds moeten worden aangepast.

- 3.1. *De raad is bevoegd om de leden en de voorzitter van de rekenkamer te benoemen.*

De rekenkamer is vormgegeven als een personele unie voor de gemeenten Dongen, Loon op Zand, Goirle en Hilvarenbeek. Dit is in de huidige situatie ook zo en blijft ongewijzigd. De achterliggende gedachte hierbij is van vooral van praktische aard. Door deze vorm hoeft er geen nieuwe gemeenschappelijke regeling te worden gecreëerd en zijn de raden zelfstandig bevoegd om de leden en de voorzitter van de rekenkamercommissie te benoemen.

- 3.2. *De omvang van de rekenkamer blijft hetzelfde als in de huidige situatie.*

Bij de toetreding van Hilvarenbeek tot de rekenkamercommissie van Dongen, Loon op Zand en Goirle in 2021 is het aantal leden van drie uitgebreid naar vier. Zo heeft elke gemeenteraad een eigen account-/contactfunctionaris. De praktijk heeft geleerd dat dit een werkzame omvang betreft. Daarom zal de rekenkamer ook uit vier leden, waarvan een tevens voorzitter, bestaan.

Een van de huidige leden van de rekenkamercommissie heeft aangegeven dat zij niet voor benoeming tot lid van de rekenkamer in aanmerking wenst te komen. Derhalve is een vacature ontstaan. Vanuit elke raad zal een afvaardiging betrokken worden bij de werving en selectie van een nieuw rekenkamerlid. De griffier van Hilvarenbeek fungeert daarbij als coördinerend griffier. Aan de raad zal naar verwachting begin 2024 een voorstel tot benoeming van een vierde lid van de rekenkamer worden voorgelegd.

3.3. *De rekenkamer stelt een rooster van aftreden op.*

In artikel 81c van de Gemeentewet is bepaald dat de gemeenteraad de leden van de rekenkamer benoemt voor een termijn van zes jaar. Om te voorkomen dat alle leden op 1 januari 2030 tegelijkertijd aftreden neemt de rekenkamer in haar reglement van orde een rooster van aftreden op. Op basis daarvan zal te zijner tijd aan de raad een voorstel worden gedaan tot herbenoeming en/of benoeming van nieuwe leden. Hierdoor blijft de continuïteit, kennis en kunde van de rekenkamer gewaarborgd.

4. *De raad is bevoegd om de voorzitter van de rekenkamer te benoemen.*

Artikel 3, lid 2 van de verordening bepaalt dat de raad een van de leden van de rekenkamer benoemt als voorzitter. In overleg met de leden van de rekenkamer wordt de heer J.N.M. Verhoeven voorgedragen voor de benoeming als voorzitter van de rekenkamer.

5. *De raad is bevoegd om de plaatsvervangend voorzitter van de rekenkamer te benoemen.*

Artikel 3, lid 3 van de verordening bepaalt dat de raad een van de leden van de rekenkamer benoemt als plaatsvervangend voorzitter. In overleg met de leden van de rekenkamer wordt de heer C.A.L. van Daal voorgedragen voor de benoeming als plaatsvervangend voorzitter van de rekenkamer.

Kanttekeningen

2.1. *De raad kan geen onderzoeksopdrachten aan de rekenkamer verstrekken.*

Vanwege de onafhankelijke positie van de rekenkamer werkt zij niet in opdracht van de gemeenteraad maar bepaalt zij zelf welke onderzoeken zij uitvoert. Wel kunnen aan de rekenkamer voorstellen voor onderzoeken worden gedaan. Dit sluit aan bij de huidige praktijk waarin de rekenkamercommissie via de auditcommissie informeert naar gewenste onderzoeksonderwerpen.

3.3. *Het rooster van aftreden is niet afdwingbaar.*

Hoewel het zal worden opgenomen in het reglement van orde van de rekenkamer is een rooster van aftreden niet afdwingbaar voor de leden van de rekenkamer. De reden hiervan is dat in artikel 81c van de Gemeentewet de situaties zijn genoemd in welke gevallen een lid van de rekenkamer door de gemeenteraad wordt ontslagen. Een rooster van aftreden is niet zo'n geval.

Samenwerking

Het betreft in dit geval een gemeenschappelijke rekenkamer die in de vorm van een personele unie is samengesteld en waarvan de leden en de voorzitter door de gemeenteraden van Dongen, Goirle, Loon op Zand en Hilvarenbeek worden benoemd. De rekenkamercommissie verricht onderzoek ten bate van deze gemeenten.

Financieel

De jaarlijkse financiële bijdrage per gemeente bedraagt € 30.000 (prijspeil 2021) met een jaarlijkse indexering. Dit bedrag wordt aangewend voor onderzoekskosten en de financiële vergoeding van de leden en is hetzelfde als in de huidige situatie. Dit budget maakt structureel onderdeel uit van de gemeentebegroting.

Binnen de rekenkamer geldt dat onderzoeken ten bate van alle deelnemende gemeenten uit het ter beschikking gestelde budget van alle gemeenten wordt betaald. Wanneer een onderzoek ten bate van slechts één of een enkele gemeente wordt uitgevoerd, dan wordt enkel het budget van die gemeente(n) aangewend. Men betaalt daardoor niet voor een onderzoek dat niet ten dienste van de eigen gemeente is.

Voortgang

Na het vaststellen van de verordening en de benoeming van de leden en de voorzitter van de rekenkamer en de aflegging van de eed/belofte kan de rekenkamer haar werkzaamheden starten.

Communicatie

Nadat de gemeenteraad een besluit heeft genomen wordt dit op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt. Dit betekent onder meer dat binnen de landelijke voorziening voor publicatie van lokale wet- en regelgeving de nieuwe verordening wordt gepubliceerd.

Bijlagen

- Bijlage 1: Verordening gemeentelijke rekenkamer Loon op Zand 2024 (vast te stellen)
- Bijlage 2: Verordening op de Rekenkamercommissie Gemeente Loon op Zand (in te trekken)
- Bijlage 3: Brief minister BZK over Inwerkingtreding wet versterking decentrale rekenkamers

Het presidium
de voorzitter
J. van Aart

de griffier
J.A.J.J. Oosterhuis

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het presidium van 11 oktober 2023

b e s l u i t :

1. De Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Loon op Zand 2021 met ingang van 1 januari 2024 in te trekken;
2. De Verordening gemeentelijke rekenkamer Loon op Zand 2024, zoals is opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit, vast te stellen;
3. Als leden van de rekenkamer te benoemen:
 - a. De heer J.N.M. (John) Verhoeven
 - b. De heer H. (Harrie) Verbon
 - c. De heer C.A.L. (Kees) van Daal
4. De heer J.N.M. (John) Verhoeven te benoemen als voorzitter van de rekenkamer;
5. De heer C.A.L. (Kees) van Daal te benoemen als plaatsvervangend voorzitter van de rekenkamer.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van xxx.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,